

NORGES BANKS UTLÅNSUNDERSØKELSE

Lavere utlånsmarginer på lån til foretak

1. KVARTAL 2014
24.04.2014

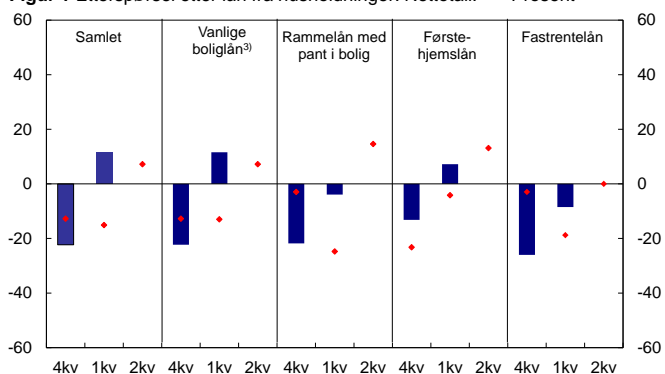

NORGES BANK

Norges Banks utlånsundersøkelse

1. kvartal 2014¹

Figur 1 Etterspørsel etter lån fra husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

1) Netttotal fremkommer ved å veie sammen svarene i undersøkelsen. De blå søylene viser rapportert utvikling for gjeldende kvartal. De røde punktene viser forventet utvikling for kvartalet.
2) Negative netttotal betyr fallende etterspørsel.
3) Nedbetalingslån med pant i bolig
Kilde: Norges Bank

Bankene rapporterte i 1. kvartal om litt høyere etterspørsel etter lån fra husholdningene, mens det på forhånd var ventet litt lavere etterspørsel. Etterspørselen etter kreditt fra foretakene økte svakt. Det var små endringer i samlet kredittpraksis overfor både husholdningene og foretak i 1. kvartal. Utlånsmarginene på lån til foretakene falt.

I 2.kvartal 2014 forventer bankene lavere marginer på lån til både husholdninger og foretak.

Tolkingen av figurene er forklart i en boks på siste side.

Utlån til husholdninger

Husholdningenes låneetterspørsel økte litt i 1. kvartal 2014, mens bankene på forhånd hadde ventet en nedgang, se figur 1. Etterspørselen etter vanlige boliglån og førstehjemslån økte, mens etterspørselen etter rammelån og fastrentelån falt. Bankene forventer litt høyere låneetterspørsel fra husholdningene i 2. kvartal 2014.

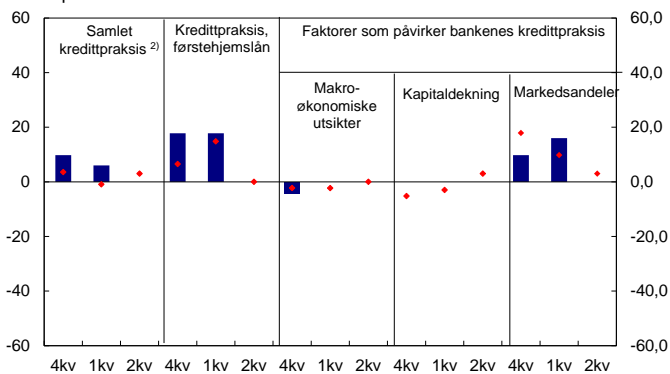
Det var små lettelsener i kredittpraksisen overfor husholdningene i 1. kvartal, se figur 2. På forhånd hadde bankene ventet uendret kredittpraksis. Bankene begrunner lettelsene med hensynet til markedsandeler. Bankene venter ingen endringer i kredittpraksisen i 2. kvartal.

Bankenes utlånsmarginer på lån til husholdninger var om lag uendret i 1. kvartal, mens bankene på forhånd ventet et fall. Bankene venter nedgang i utlånsmarginene i 2. kvartal. Øvrige utlånsbetingelser ser de for seg å holde om lag uendret.

Utlån til ikke-finansielle foretak

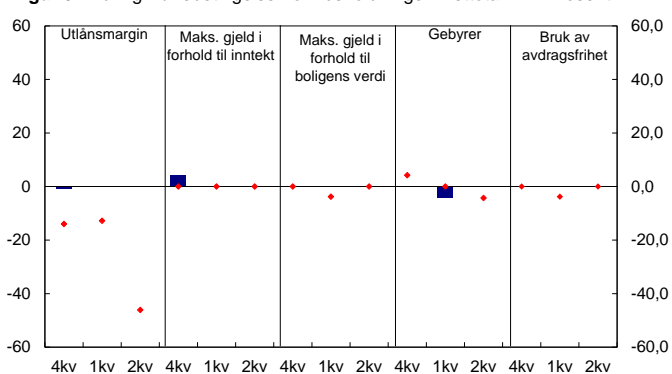
Bankene rapporterer om en svak økning i foretakenes låneetterspørsel i 1. kvartal, se figur 4. Det var som ventet på forhånd. Utnyttelsen av kredittlinjer og

Figur 2 Endring i kredittpraksis overfor husholdninger. Faktorer som påvirker kredittpraksisen. Netttotal.¹⁾ Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstrammning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

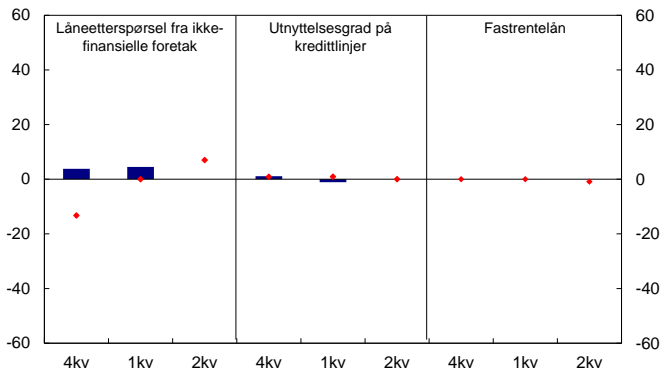
Figur 3 Endring i lånebetingelser for husholdninger. Netttotal.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin og gebyrer betyr strammere lånebetingelser. Negative tall for bruk av avdragsfrihet, maksimal gjeld i forhold til boligens verdi og inntekt innebærer strammere lånebetingelser
Kilde: Norges Bank

¹ Undersøkelsen for 1. kvartal 2014 ble gjennomført i perioden 27. mars 2014 – 8. april 2014

Figur 4 Etterspørsel etter lån fra ikke-finansielle foretak og utnyttelsesgrad på kredittlinjer. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

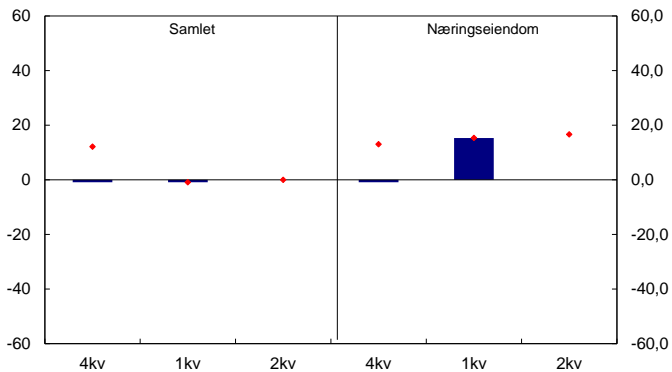

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive nettotall betyr økt etterspørsel / økt utnyttelsesgrad på kredittlinjer
Kilde: Norges Bank

etterspørselen etter fastrentelån var uendret i 1. kvartal. I 2. kvartal venter bankene litt høyere låneetterspørsel fra foretakene.

Bankene rapporterer om uendret kredittpraksis overfor foretakene samlet sett, men noe lettere kredittpraksis overfor foretak innen næringsseiendom i 1. kvartal, se figur 5 og figur 6. Det var som ventet på forhånd, og bankene venter tilsvarende utvikling i 2. kvartal.

Figur 5 Endring i kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

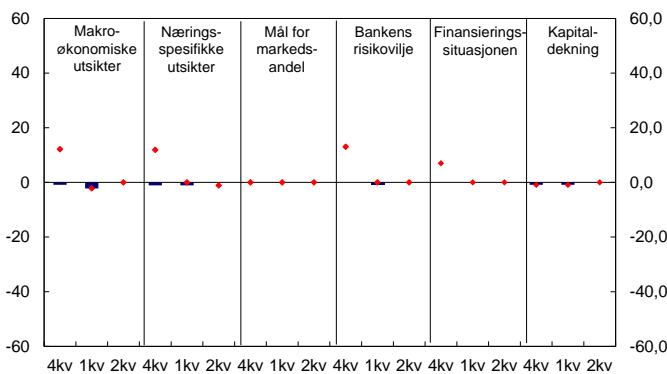
1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall innebærer innstramning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Bankene rapporterer om lavere utlånsmarginer på lån til foretak i 1. kvartal, se figur 7. Marginene falt mer enn ventet. Bankene forventer at utlånsmarginene vil falle videre i 2. kvartal. Det ventes ingen endringer i de øvrige lånebetingelsene overfor foretakene.

Bankene i undersøkelsen blir bedt om å vurdere siste kvartal, sammenlignet med foregående kvartal. De blir også bedt om å vurdere forventet utvikling neste kvartal, sammenlignet med siste.

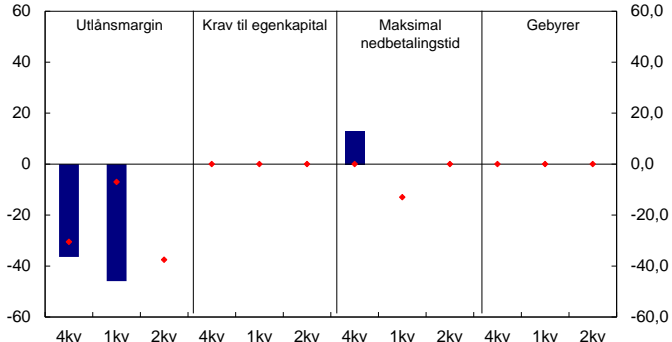
I undersøkelsen er det en skala med fem alternativer for å svare på om det er små eller store endringer i de ovennevnte forhold. Store endringer får dobbelt så stor vekt i beregningen av resultatene som små endringer. Til slutt vektet svarene med bankenes andel av endringen i utlån til henholdsvis husholdninger og foretak. De fremkomne nettotallene angis i en skala fra -100 prosent til 100 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har svart at det er noe innstramning i kredittpraksis, vil nettotallet være -50 prosent. Dersom noen av bankene har strammet inn sin kredittpraksis noe uten at de andre bankene har endret kredittpraksis, vil nettotallet ligge mellom 0 og -50 prosent. Dersom alle bankene i utvalget har strammet inn sin kredittpraksis mye, vil nettotallet være -100 prosent.

Figur 6 Faktorer som påvirker kredittpraksisen overfor ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Negative tall betyr at faktoren bidrar til innstramning i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Figur 7 Endring i lånebetingelser for ikke-finansielle foretak. Nettotall.^{1), 2)} Prosent

1) Se fotnote 1 i figur 1
2) Positive tall for utlånsmargin betyr økt utlånsmargin. Positive tall for utlånsmargin, krav til egenkapital og gebyrer og negative tall for maksimal nedbetalingstid innebærer strammere kredittpraksis
Kilde: Norges Bank